

[Justitsministeren.]

fremsætte forslag til lov om ændring af forskellige arvelove.

Det foreslås — således som det er sket bl. a. i ægteskabsloven og adoptionsloven — at give justitsministeren bemyndigelse til at indgå konventioner eller fastsætte regler om forholdet mellem dansk og udenlandsk lovgivning om arv, dvs. såkaldte international-privatretlige regler om, hvilken stats lovgivning der skal anvendes ved afgørelsen af spørgsmål om arv efter loven eller testamente i tilfælde, hvor flere staters lovgivning kan komme på tale.

Bemyndigelsesbestemmelserne agtes anvendt til at ratificere Haagerkonventionen om testamenters form og en overenskomst om ændring af den nordiske dødsbokonvention, der er begrundet dels i ønsket om at tiltræde Haagerkonventionen, dels i de ændringer i arvelovene i de nordiske lande, der er gennemført i de senere år. Konventionen og ændringsoverenskomsten med bemærkninger, udarbejdet af justitsministeriet, er optrykt som henholdsvis bilag 1 og 2 til lovforslaget.

Når det er nødvendigt at foreslå ændring i 3 arvelove, beror dette på, at den arvelov, der blev gennemført i 1963, ikke er trådt i kraft på Færøerne, hvor arveforordningen derfor fortsat gælder, og at der gælder en særlig arvelov for Grønland, gennemført i 1964.

Det er aftalt mellem de nordiske lande, at Haagerkonventionen skal ratificeres og ændringen af den nordiske dødsbokonvention skal træde i kraft den 1. januar 1974, og jeg håber derfor, at lovforslaget kan gennemføres i god tid forinden. Og hermed skal jeg anbefale forslaget til tingets velvillige behandling.

Endvidere tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ophævelse af lov om dødsstraf for visse handlinger begået under krig eller fjendtlig besættelse og om ændring af militær straffelov.

Lovforslaget tilsigter at afskaffe dødsstraf såvel for civile som for militære forbrydelser.

Hjemmelen for at idømme dødsstraf for civile forbrydelser blev ophævet ved straffeloven af 1930, men blev genindført efter

besættelsen. I 1952 blev gennemført en særlig lov om dødsstraf for visse grovere overtrædelser af borgerlig straffelov begået under krig eller fjendtlig besættelse. Man ønskede herved bl. a. at skabe sikkerhed for, at det ikke efter en fremtidig krigs- eller besættelsessituation skulle blive nødvendigt at indføre dødsstraf med tilbagevirkende kraft, således som det var sket efter besættelsen.

I den militære straffelovgivning har der altid været hjemmel til at anvende dødsstraf. Dette gælder også den militære straffelov, der blev vedtaget i foråret 1973.

Inden for De Forenede Nationer har man siden 1959 arbejdet med spørgsmålet om dødsstraffens udbredelse og anvendelse i medlemslandene. Danmark har her gennem årene støttet en række initiativer, der har taget sigte på en begrænsning i dødsstraffens anvendelse eller dens fuldstændige afskaffelse i medlemslandene.

Af de rapporter, der siden begyndelsen af 1960erne er blevet offentliggjort om De Forenede Nationers arbejde med disse spørgsmål, fremgår, at udviklingen går i retning af en afskaffelse af dødsstraffen. De fleste lande har dog bibeholdt muligheden for at anvende dødsstraf for visse forbrydelser begået under krig eller tilsvarende forhold. Den seneste rapport fra FN, der er fra 1973, viser imidlertid, at i alt 9 medlemslande, herunder Østrig og Finland, helt har afskaffet dødsstraffen. Også Vesttyskland og Sverige har afskaffet denne straf.

Under behandlingen af forslag til militær straffelov i foråret 1973 drøftede retsudvalget bl. a., om dødsstraf fortsat skulle bibeholdes i den militære straffelov, uden at man dog nåede til enighed om spørgsmålet. Under drøftelserne i udvalget gav forsvarsministeren udtryk for, at afskaffelse af dødsstraf efter hans opfattelse burde ske samtidig for borgerlige og militære forbrydelser.

Min forgænger gav i forbindelse med udvalgets drøftelser meddelelse om, at der i folketingsåret 1973-74 ville blive fremsat forslag til lov om ophævelse af 1952-loven, og forsvarsministeren gav tilsagn om at fremsætte forslag til lov om ændring af den militære straffelov med henblik på en ophævelse af reglerne om dødsstraf i denne lov.

Det nu fremsatte lovforslag vil give folke-